

1. feladat

Kapcsold össze a szót a beszédhelyzettel

Célkitűzés

A szövegben használt ritkább/különlegesebb igék megismerése, ezzel könnyítve a mese megértését. A nyelvtudástól függően a terminus és a beszédhelyzet összekapcsolása, a nyelvtudás aktivizálása vagy a szókincs gyarapítása.

Mire van szükség?

A feladatlap szövegbuborékait és szavait kinyomtatjuk, szétvágjuk és különválasztjuk.

A feladat menete

A szöveg- és gondolatbuborékokat valamint az ezeknek megfelelő szavakat összekeverjük az asztalon vagy számítógépes projektorral kivetítjük, és együtt elolvassuk. A feladatban a szót a megfelelő beszédhelyzethez kell kapcsolni. A tanulók nyelvtudásától függően a szót már be lehet illeszteni előre is, és együtt gondolkozni azon, hogy mit fejez ki a szó. Végezetül a beszédhelyzetet elő lehet adni.

Idő: kb. 20 perc

Megjegyzések

Különösen kisiskolások esetében a beszédhelyzetek bemutatásakor a feladat megadása és irányítása egyértelmű és jól kézben tartott kell hogy legyen.

2. feladat

Három kívánság népmese

Célkitűzés

A tanulók alapismereteket kapnak a népmesékről, és megismerkednek a magyar népmese hagyományaival. A tanulók saját tudásának és tapasztalatának felmérését követően beszélgetés azokról, valamint ezek alapján a népmesei ismeretek tagolása. Szövegértés gyakorlása hallás alapján.

Mire van szükség?

A Három kívánság népmese. Ezen kívül más példák a magyar népmesékből, pl. hagyományos Magyar népmesék -rajzfilmek.

A feladat menete

A tanár felolvassa a mesét, majd azt követően a tanulók saját szavaikkal mondják el azt. Ezzel az is ellenőrizhető, hogy mindenki megértette-e a tartalmat. Beszélgetés a gyerekek népmesékről szerzett tapasztalatairól és arról, mi volt ismert és tipikus a mesében (pl. régies nyelv, három kívánság/mágikus (hármás) szám (3,7,9,12) stb.). Megnézünk, meghallgatunk vagy elolvassunk néhány más népmesét is, amelyekben előfordulnak a magyar népmesék alapelemei (mint az állatok ember szerepében, a szegény, de csalafinta ember meggazdagszik, a kapzsi elnyeri büntetését). Jó példák ezekre A szegény ember kilenc tyúkjá és kakasa (a ravasz rókát lehet a finn népmesékhez is viszonyítani) valamint A mindent járó malmocska (hasonlíthatni lehet különösen a nagyobb tanulók számára ismert Sampohoz). A mesék témáját a tanár a tanulókkal megbeszéli, és szükség esetén felhívja a figyelmet a tipikus elemekre.

Idő: kb. 60 perc

Megjegyzések

A tanulók régebbi népmesei tapasztalatainak megosztásának és feldolgozásának érdemes helyet adni. Majdnem minden tanuló ismer magyar vagy legalábbis finn népmesét. A három kívánság általános motívum több nép meséjében, és a magyar népmesei hagyományokban is több feldolgozása van. Ha a tanulók a motívum különböző feldolgozását ismerik, megéri azt kihasználni a népmesék születéséről folytatott beszélgetésben.

3. feladat

A gyerekek saját meséje

Célkitűzés

A tanulók átgondolják és elmondják saját kívánságaikat. A tulajdonképpeni feladat a meséltetés elvére alapul (a fogalom tágabb értelmében), amelyben kihangsúlyozódik a fantázia megmozgatása, a nyelvi kifejezés gyakorlása és különösen az együttműködési készség.

Mire van szükség?

Az előző feladat Három kívánság meséje, papír, ceruza és rengeteg fantázia!

A feladat menete

Az elején felidézzük és újra elolvassuk az előző órán átvett népmesét. A tanulók elgondolkoznak a saját kívánságaikon, és mindenki lerajzol ezekből hármat. A nagyobbak írhatnak is róluk. A tanulók bemutatják a kívánságaikat az osztálynak, és ezeket felírjuk cédulákra. A cédulákat pl. egy kalapba rakjuk, és húzunk belőlük hármat a meséhez. A tanulók feladata közösen kitalálni egy Három kívánság című mesét a kihúzott kívánságok alapján. Közben a tanár felírja a tanulók által kitalált mesét. Először megfogalmazzuk a történet gerincét, ami után kiválasztjuk, szükség esetén kisorsoljuk, a szereplő személyek előadóit és a narrátort. A következő szakaszban mindenki maga találhatja ki a saját

replikáját (szükség esetén a többiek segítségével).

Idő: kb. 90 perc

Megjegyzések

A tanárnak biztosítani kell, hogy minden tanuló szóhoz juthasson a történet kialakítása során a saját ötletével. A feladat kettős órára van tervezve, de érdemes kiegészítő feladattal is készülni, amennyiben marad idő.

4. feladat

A saját mese előadása

Célkitűzés

Együttműködési, alkotói, nyelvi kifejezési képességek valamint a kez ügyesség fejlesztése. A tanulók motiválása konkrét "végeredménnyel", vagyis videózással történik.

Mire van szükség?

Az előző feladat alapján írt saját mese, gyurma vagy más hasonló, valamint olyan készülék, amivel lehet videózni (pl. okostelefon)

A feladat menete

A gyerekek által kitalált mese felolvasása. Szükség esetén még lehet rajta alakítani. A mese szereplőinek előadóit kiválasztjuk, szükség esetén kisorsoljuk. Ezután a tanulók kigondolják és elkészítik a mese **előadásához** szükséges figurákat és környezetet, gyúrmát és lehetőleg más rekvizitumokat használva. A gyerekek általában szeretik a saját figuráikat maguk megcsinálni, de a tanár vagy más diák segíthet szükség esetén. A történet más környezetét együtt találjuk ki. Amikor a figurák elkészültek, kipróbáljuk/**elpróbáljuk** a mese előadását, és a történetet videóra vesszük.

Idő: kb. 90 perc

Megjegyzések

Érdemes hagyományos, kemény vagy teljesen megkeményedő gyúrmát használni. A túl lágy gyúrmából készült figurák nem feltétlenül tartják meg a formájukat, és túl könnyen kiszáradnak. A mesét érdemes többször is videóra venni, így a gyerekek tudják gyakorolni a mese előadását, valamint felszabadultabbak lesznek a végső felvételre. Az improvizáció megengedett, sőt kívánatos! A történetet mindenképpen megéri videózni, mert az növeli a tanulók koncentrációját és motivációját. A videó megnézése együtt később kedélyes alkalom, és a szülők is megismerkedhetnek a gyerekek iskolai munkájával.